

RIJP EN GROEN 104

In deze Rijp en Groen:

- [Programma lokale versterking](#)
  - [Pakketmaatregelen AWBZ](#)
  - [Gevolgen pakketmaatregelen en monitor AWBZ](#)
  - [Landelijke werkconferentie gevolgen AWBZ pakketmaatregelen voor de wmo](#)
  - [Overleg met MEE nederland over cliëntondersteuning ggz](#)
  - [Project Eerste hulp bij onafhankelijkheid \(EHBO\) voor rco's](#)
  - [Zorgvernieuwingsgelden ggz: veel geld blijft op de plank liggen!](#)
  - [Meldjezorg.nl en eigenwijzer.nl](#)
  - [Leesvoer maatschappelijke opvang](#)
  - [Oranjefonds verlengt groeiprogramma](#)
-

PROGRAMMA LOKALE VERSTERKING

Borging resultaten Programma Lokale Versterking

Sinds eind 2008 heeft VOICE regulier overleg met de coördinatoren van het Programma Lokale Versterking (PLV). Het programma richtte zich er op mensen uit de GGZ, maatschappelijke opvang en verslavingszorg goed in beeld te laten komen bij gemeenten en publiek. Het programma wordt per 1 juli 2009 afgerond.

Doel van het overleg tussen VOICE en het PLV is te zorgen dat de resultaten van het programma verankerd worden in de regio, bij voorkeur bij RCO's. Er is een lijst gemaakt van borgingspartners voor de 34 regionale initiatiefgroepen van het PLV; bijna alle organisaties zijn deelnemer van VOICE.

Staatssecretaris Bussemaker stelt in de tweede helft van 2009 aan het LPGGz 5 ton ter beschikking voor de borging van de resultaten van het programma. Onder borging wordt dan verstaan de overdracht aan gemeenten en andere stakeholders van de kennis en methodieken die in het kader van het stimuleringsprogramma zijn opgedaan.

Er ligt nu een projectplan dat nog goedgekeurd moet worden door VWS. In het projectplan is het grootste deel van de middelen bestemd voor de regio's. Beoogd wordt dat zowel voor alle regio's als voor alle gemeenten een overdrachtdossier gemaakt wordt, en dat per gemeente een overdrachtsgesprek gevoerd wordt.

Het is de bedoeling dat alle borgingspartners een overeenkomst tekenen met het LPGGz over verdeling en besteding van de middelen; de regionale projectleiders zullen daar binnenkort meer informatie over geven. Na 2009 is het echt afgelopen met de landelijke stimuleringsgelden voor WMO participatie.

RCO's zijn, tot nu toe met wisselend succes, bezig gemeenten in hun regio te motiveren vervolgvactiteiten te financieren.

Werkconferentie van de Klankbordgroep Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang, Zwerfjongeren, Verslavingszorg

De Klankbordgroep organiseert op vrijdag 8 mei 2009 een werkconferentie "Raad en daad op straat" over vertrouwenspersonen, straatadvocaten en cliëntondersteuning. De conferentie is in Vergadercentrum Vredenburg te Utrecht, duurt de hele dag en is gratis toegankelijk.

Tot de inleiders behoort Berletta Scholten, straatadvocaat bij het Basisberaad Rijnmond.

Er zijn workshops, presentaties en een debat.

Programmainformatie: www.lokaleversterking.nl.

Aanmelden: info@lokaleversterking.nl.

Slotbijeenkomst Programma Lokale Versterking

Op 20 mei 2009 vindt in Driebergen de slotbijeenkomst plaats van het PLV. het programma duurt van 11.30 tot 16.30 uur en staat in het teken van "informer en uitwisselen".

Rotterdamse Carrie is dagvoorzitter en staatssecretaris Bussemaker zal de resultaten van het programma in ontvangst nemen en er op reageren. Er is een informatiemarkt en een forum. Na 16.30 uur is er een maaltijd en livemuziek.

Aanmelden en nadere informatie: info@lokaleversterking.nl, 030-2363764.

PAKKETMAATREGELN AWBZ

Allereerst de pakketmaatregelen nog eens in een notendop. Per 1 januari 2009 zijn de toelatingseisen voor de functie begeleiding in de AWBZ verscherpt: alleen wanneer sprake is van matige of ernstige beperkingen op het gebied van zelfredzaamheid, komt iemand nog in aanmerking voor begeleiding uit de AWBZ; mensen met lichte beperkingen of met beperkingen alléén op het gebied van participatie moeten elders een oplossing zoeken. Daarnaast zullen veel mensen minder uren begeleiding krijgen dan voorheen, omdat de grens van het maximum aantal uren verlaagd is.

Andere maatregelen zijn: de overheveling van alle begeleiding op psychosociale grondslag naar de WMO en – per 1 januari 2010 – de invoering van een eigen bijdrage voor AWBZ-begeleiding voor volwassenen. (zie de special Rijk en Groen nr. 103 voor meer informatie over de inhoud van de maatregelen).

De bekendmaking van de pakketmaatregelen heeft in het afgelopen najaar veel onrust en protest opgeroepen. Desondanks heeft de staatssecretaris de maatregelen vrij eenvoudig door de Tweede Kamer geloodst. Daarvoor volstond één belangrijke toezegging: een gewenningsperiode voor mensen die in 2009 hun begeleiding verliezen.

Indicatiestelling en gewenningsperiode

Mensen bij wie de indicatie in 2009 afloopt, krijgen op het geplande tijdstip een herindicatie. Wie dan het recht op begeleiding vanuit de AWBZ verliest, krijgt een gewenningsperiode. Dit houdt in dat de begeleiding tijdelijk doorloopt en dat de MEE in de tussentijd hulp biedt om een alternatieve oplossing te vinden. De duur van de gewenningsperiode varieert:

- tot 1 juli 2009: zes maanden
- tussen 1 juli en 30 september 2009: drie maanden
- tussen 1 oktober en 31 december: maximaal drie maanden, tot het eind van het jaar

Mensen bij wie de indicatie pas in 2010 of later afloopt, krijgen in 2009 een vervroegde herindicatie. Het nieuwe indicatiebesluit wordt dan van kracht per 1 januari 2010.

De gewenningsperiode en de extra ondersteuning vanuit MEE gelden **niet** voor:

- mensen die per 1 januari 2010 hun indicatie verliezen;
- mensen die **minder** uren AWBZ-begeleiding krijgen;
- mensen met begeleiding op psychosociale grondslag (zij krijgen, als het goed is, nu automatisch ondersteuning van de gemeente);
- mensen die in 2009 voor het eerst begeleiding aanvragen en een negatief indicatiebesluit ontvangen.

De rol van de MEE

MEE levert gewoonlijk alleen cliëntondersteuning aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking en aan mensen met autisme. Ouderen en mensen met een psychische beperking behoren niet tot de doelgroep van de MEE. In de praktijk zijn er wel MEE-organisaties die iets met de ggz doen; ook zijn er regio's waarin MEE en een steunpunt ggz samenwerken. De situatie verschilt per regio. Maar tijdens de gewenningsperiode levert MEE ondersteuning aan álle mensen die hun begeleiding uit de AWBZ verliezen, ook voor cliënten uit de ggz en verslavingszorg. De gezamenlijke MEE-organisaties krijgen hiervoor in 2009 15 miljoen euro extra; hiervoor hebben MEE en het ministerie van VWS een gezamenlijke overeenkomst gesloten.

De overeenkomst tussen MEE en VWS is niet openbaar, maar de globale inhoud is wel min of meer bekend. Er is een stappenplan voor de ondersteuning vanuit MEE: 1. Situatie verkennen 2. Netwerk verkennen 3. Netwerk activeren 4. Lokale voorzieningen in beeld brengen.

Voor deze vier stappen is in totaal gemiddeld 10 uur ondersteuning beschikbaar. Het is niet noodzakelijk dat elke cliënt alle stappen doorloopt; dat is ter beoordeling van de betrokken MEE-consulent.

In incidentele gevallen kan een stap 5 volgen: de cliënt ondersteunen bij het verkrijgen van een andere voorziening. Gezien de doelstelling van de pakketmaatregelen (meer eigen verantwoordelijkheid voor de burger én bezuinigen) moet stap 5 een uitzondering blijven.

In de overeenkomst met VWS is tevens opgenomen dat MEE-organisaties samenwerking (kunnen) zoeken met andere organisaties voor het bedienen van voor hen nieuwe doelgroepen, zoals ouderen en ggz-cliënten.

Tot dusver heeft één ggz-steunpunt een overeenkomst met MEE gesloten over het uitvoeren van taken in het kader van de gewenningsperiode. In andere regio's zijn geen (harde) afspraken gemaakt of lopen nog onderhandelingen of is de samenwerking stukgelopen.

Elders in deze Rijk en Groen staat een verslag van een overleg dat hierover op 8 april jl. heeft plaatsgevonden tussen het Landelijk Platform GGz, VOICE en MEE Nederland.

Vervroegde herindicatie voor mensen met een indicatiebesluit tot 2010 of later

Mensen met een indicatiebesluit tot 2010 of verder krijgen in de loop van 2009 een oproep voor een vervroegde herindicatie. Het CIZ is per 1 april jl. met deze omvangrijke operatie begonnen; voor ggz-cliënten wordt zoveel mogelijk gewacht tot na 1 mei. Na ontvangst van het aanvraagformulier duurt het maximaal twee maanden, in plaats van de gebruikelijke zes weken, voordat het CIZ het indicatiebesluit bekend maakt. Het nieuwe indicatiebesluit wordt hoe dan ook pas op 1 januari 2010 van kracht. De vervroegde herindicatie betreft alleen een indicatie voor de functie begeleiding. Hier zijn dan ook aparte, verkorte formulieren voor ontworpen. Als mensen ook nog een indicatie hebben voor andere functies dan lopen die indicaties door tot de oorspronkelijk vastgestelde datum. De looptijd van de nieuwe indicatie begeleiding - als men een nieuwe indicatie krijgt - wordt zodanig afgesteld dat de volgende keer weer een integrale AWBZ-indicatie kan plaatsvinden.

Wanneer een cliënt niet reageert op de herindicatiebrief van het CIZ en geen aanmeldingsformulier instuurt, ontvangt hij of zij na circa tweeënhalve week een herinnering. Reageert men dan nog niet, dan vervalt automatisch de begeleiding per 1 januari 2010. Het risico dat dit gaat gebeuren is verre van denkbeeldig voor een deel van de ggz-doelgroep.

Het CIZ heeft een aparte projectorganisatie opgezet voor het hele herindicatietraject. Voor eind november moeten tussen 80.000 en 147.000 herindicaties plaatsvinden. Het wordt spannend of dat gaat lukken.

Ingewikkeld? Op www.ciz.nl onder 'project herindicaties' legt het CIZ alles zelf vrij eenvoudig uit.

GEVOLGEN PAKKETMAATREGELEN EN MONITOR AWBZ

Een van grootste kritiekpunten op de pakketmaatregelen AWBZ is geweest dat de gevolgen niet te overzien zijn en dat de samenhang met gemeenten, jeugdzorg, onderwijs en andere domeinen niet gewaarborgd is. Mensen die hun AWBZ-begeleiding verliezen, moeten in eerste instantie een oplossing vinden binnen hun eigen netwerk en als dat niet lukt, kunnen ze eventueel terecht bij andere instanties. Maar wie, hoe en wat is onzeker. De staatssecretaris heeft dat zelf ook min of meer toegegeven en zij heeft de cliëntenorganisaties de opdracht gegeven om de gevolgen van de pakketmaatregelen te monitoren, zodat helder wordt waar het misschien misgaat en bijsturing noodzakelijk is.

Monitor AWBZ

De monitor AWBZ van de gezamenlijke cliëntenorganisaties is inmiddels van start gegaan. De monitor heeft overigens niet alleen betrekking op de pakketmaatregelen, maar ook op de zorgzwaartebekostiging, de serviceverlening van zorgkantoren en de ketenzorg in – onder meer – de langdurige ggz (dat laatste onderdeel start pas in 2010).

Wat betreft de pakketmaatregelen zijn twee programmalijnen in de monitor van belang: 1. Er komt een uitgebreid onderzoek naar de gevolgen van de beperktere toegang voor de functie begeleiding. Daarbij wordt met name gekeken welke alternatieve routes mensen volgen die hun begeleiding (gedeeltelijk) verliezen: lossen ze het zelf op? wat doen gemeenten, wat doet onderwijs, wat doet jeugdzorg? En ook: wat betekenen al die veranderingen voor mensen zelf en wat vinden ze ervan? 2. Er zijn algemene meldlijnen voor veranderingen in de AWBZ en er komen halfjaarlijkse thematische meldacties.

De eerste thematische meldactie loopt van 18 april tot 10 mei a.s. Mensen kunnen via internet, telefoon of schriftelijk hun melding doen. Bij het Landelijk Platform GGz wordt de meldactie ondergebracht bij het kersverse www.meldjezorg.nl. Aan Meldjezorg is ook een telefonische meldlijn verbonden: 0900-0401208.

Gevolgen voor participatie

Zoals gezegd valt begeleiding die louter op participatie gericht is nu geheel uit de AWBZ. De staatssecretaris redeneert dat deze ondersteuning een taak is voor gemeenten in het kader van de WMO. Dat is formeel ook zo en als je het positief bekijkt, zullen de pakketmaatregelen helpen om participatie nu écht op de agenda van gemeenten te krijgen. Tot dusver komt die doelstelling van de WMO voor de ggz-doelgroep nog nauwelijks uit de verf, maar de druk op gemeenten om er wat van te maken neemt toe.

Toch vrezen velen voor de toekomst van vooral laagdrempelige, op participatie gerichte voorzieningen zoals dagactiviteitencentra. Naast het probleem dat veel mensen hun indicatie hiervoor kunnen verliezen, zullen de eigen bijdragen per 2010 een extra drempel opwerpen. Er zijn plannen van een aantal DAC's en cliëntenorganisaties, waaronder VOICE, om hier een campagne voor te starten. Eind april zal hierover meer bekend zijn.

Regelmatig wordt gewezen op de Zorgverzekeringswet als alternatief voor mensen die hun begeleiding vanuit de AWBZ verliezen. Momenteel worden ook extra dbc's (diagnose behandel combinaties) ontwikkeld voor begeleiding. Van deze vluchtroute zal door cliënten en aanbieders ongetwijfeld gebruik worden gemaakt, en vaak terecht. Het risico is wel dat begeleiding weer in de schaduw komt te staan van de behandeling en dat juist het perspectief op participatie uit zicht raakt: een stap terug in de richting van de psychiatrie en weg van de samenleving.

Getroffen klantgroepen van de pakketmaatregelen

Het bureau HHM heeft opnieuw in kaart gebracht welke doelgroepen hun begeleiding uit de AWBZ zullen verliezen. In het rapport *AWBZ-pakketmaatregelen 2009: getroffen klantgroepen* worden tien groepen onderscheiden die door het CIZ geïndiceerd worden, waaronder 'chronisch psychiatrische patiënten, stabiel of instabiel, die niet of niet altijd zelfstandig kunnen functioneren.' Per doelgroep is er een schets van de soort begeleiding die vanuit de AWBZ werd gegeven en van de 'mogelijke begeleidingsvraag' die nu op gemeenten afkomt. Handige informatie voor lokale belangenbehartigers. Daarnaast bevat het rapport profielschetsen van vier groepen kinderen en jongeren die door het Bureau Jeugdzorg geïndiceerd worden en die hun AWBZ-begeleiding normaal gesproken kwijt zullen raken. Hierbij staat de 'mogelijke begeleidingsvraag aan alternatieve voorziening' beschreven. Die alternatieve voorziening zal in de praktijk vooral de jeugdzorg zijn. Het rapport staat op www.hhm.nl.

LANDELIJKE WERKCONFERENTIE GEVOLGEN AWBZ PAKKETMAATREGELN VOOR DE WMO

Op donderdag 18 juni 2009 organiseert StudieArena een werconferentie over de gevolgen van het schrappen van de activerende en ondersteunende begeleiding uit de AWBZ. Gemeenten en maatschappelijke organisaties kunnen op deze conferentie ervaringen uitwisselen over de uitwerking van de pakketmaatregelen en de mogelijkheden voor het begeleiden naar zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van kwetsbare burgers in het kader van de WMO. Meer informatie: www.studiearena.nl.

OVERLEG MET MEE NEDERLAND OVER CLIËNTONDERSTEUNING GGZ

De klagzang over cliëntondersteuning ggz zal de Rijk-en-Groenlezer langzamerhand bekend in de oren klinken: verantwoordelijkheden zijn slecht geregeld, er is veel te weinig geld, en de expertise van bestaande steunpunten ggz wordt genegeerd. De pakketmaatregelen AWBZ boden op zichzelf een goede kans om dit probleem eens stevig aan te pakken, maar VWS heeft die kans laten lopen. MEE heeft voor alle doelgroepen de opdracht gekregen om tijdens de gewenningsperiode ondersteuning te bieden aan mensen die hun AWBZ-begeleiding verliezen; de ggz-steunpunten staan opnieuw aan de kant. Deze gang van zaken is mede aanleiding geweest voor het Landelijk Platform GGz om eind 2008 een oproep te doen voor een actieplan cliëntondersteuning ggz. Naar aanleiding van die oproep hebben VOICE en LPGGz in de afgelopen wintermaanden overleggen gevoerd met VWS en MEE Nederland, echter zonder veel resultaat. Inmiddels is er een nieuwe lente en misschien een nieuw geluid.

Gisteren (8 april) heeft een nieuw overleg met MEE Nederland plaatsgevonden. De zorgen van LPGGz en VOICE zijn nog eens toegelicht:

Krijgen cliënten ggz straks de best mogelijke ondersteuning? Veel MEE-organisaties werven nieuw tijdelijk personeel om voor de pakketmaatregelen ook de ggz-doelgroep te bedienen; van de bestaande expertise bij steunpunten wordt geen gebruik gemaakt, al zijn er gelukkig uitzonderingen.

Hoe zit het met continuïteit van ondersteuning? Verlies je je indicatie voor begeleiding, dan kun je tijdelijk bij MEE terecht. Maar als je voor die tijd al vragen hebt over de procedure van herindicatie of over het starten van een bezwaarprocedure bij het CIZ, dan sta je bij de meeste MEE's voor een gesloten deur. Hetzelfde geldt als je een gecombineerde hulpvraag hebt: je bent je begeleiding kwijt, maar je hebt ook vragen over je huisvesting of over de bijzondere bijstand. Voor het een moet je bij de MEE zijn, voor het ander bij een steunpunt ggz of een ander loket.

Ten slotte is een structurele oplossing voor cliëntondersteuning ggz nog steeds niet in zicht.

De positie van MEE Nederland is ook helder. De regionale MEE-organisaties zijn autonoom; MEE-Nederland heeft wel een standpunt, maar kan niet sturen of dwingen. Het standpunt van MEE Nederland is dat in regio's waar ook een steunpunt ggz is, samenwerking de voorkeur heeft. Als er geen steunpunt ggz is, kan de MEE ook de ggz-doelgroep bedienen (niet alleen bij de pakketmaatregelen, maar in het algemeen), mits daar ook financiering voor is. Verder deelt MEE Nederland het standpunt dat de cliëntondersteuning ggz beter geregeld moet worden en dat er meer geld voor moet komen.

In het overleg is een aantal afspraken gemaakt:

- MEE Nederland zal goede voorbeelden van samenwerking tussen MEE's en steunpunten ggz onder haar leden verspreiden. Zo zal de overeenkomst van ZOG Midden-Holland met MEE op intranet geplaatst worden. VOICE zal mogelijk nog meer goede voorbeelden aanleveren.
- VOICE zal ook voorbeelden aanleveren van regio's waar overleg over samenwerking mislukt. MEE Nederland kan die casussen bespreken met de betreffende MEE's, al is de kans klein dat dat effect heeft.
- Beide kanten willen de stand van zaken rond samenwerking in de regio's (nog) beter in kaart brengen. VOICE heeft al een redelijk overzicht van steunpunten ggz / cliëntondersteuning ggz in de regio's en eventuele samenwerking met MEE-organisaties. MEE Nederland zal in haar reguliere monitor vragen over samenwerking met steunpunten ggz opnemen.
- Landelijk Platform GGz, VOICE en MEE Nederland willen onderzoeken of zij samen met de VNG nog een lobby bij VWS en Tweede Kamer kunnen opzetten voor meer geld voor cliëntondersteuning ggz. Het LPGGz zal hiervoor eerst contact opnemen met de VNG.

De afspraken zijn nog heel bescheiden, concrete resultaten nog ver weg. Wordt ongetwijfeld vervolgd en hopelijk niet als klaagzang. Voorlopig blijven eerder genoemde adviezen voor steunpunten ggz van kracht:

- als je het nog niet gedaan hebt, ga dan in overleg met MEE en kijk of je goede voorbeelden, zoals in Midden-Holland kunt gebruiken.
- Registreer! Registreer sowieso en registreer apart voor ondersteuning rond de pakketmaatregelen.

PROJECT EERSTE HULP BIJ ONAFHANKELIJKHEID (EHBO) VOOR RCO'S

Laatste projectjaar

Het project EHBO voor RCO's van VOICE is het laatste jaar ingegaan. Het project richt zich op professionalisering en maatschappelijk ondernemerschap van RCO's en wordt gefinancierd door het VSBfonds.

Op 7 mei 2009 vindt de laatste landelijke training plaats, die gaat over de relatie tussen RCO's en de gemeenten in hun regio. Andere activiteiten, zoals ondersteuning op maat van RCO's, het uitbrengen van de EHBO Nieuwsbrief en de ontwikkeling van een landelijk netwerk "vrienden van Voice" lopen door tot 1 oktober 2009.

Handboek

Onderdeel van het project is het ontwikkelen van een handboek voor RCO's. Daarin komen de thema's aan de orde die tijdens de landelijke trainingen centraal stonden. In het handboek zal onder andere aandacht besteed worden aan financieel beleid, PR, netwerken, werken met vrijwilligers en ervaringsdeskundigen, kiezen en focussen en de relatie van Rco's met gemeenten.

Afsluitende conferentie

Op 30 september 2009 wordt het project afgesloten met een landelijke dagconferentie in De Driehoek in Utrecht. Op de conferentie wordt onder andere het handboek gepresenteerd, komen stakeholders van RCO's aan het woord en zal VOICE vertellen hoe we verder willen met de resultaten van het project. Meer informatie over het programma wordt nog bekend gemaakt!

ZORGVERNIEUWINGSGELDEN GGZ: VEEL GELD BLIJFT OP DE PLANK LIGGEN!

Het onderstaande artikel is overgenomen uit InZicht van Zorgbelang Gelderland; met dank aan Mieke Biemond!

Per 1 januari 2007 is de AWBZ-subsidieregeling ZorgVernieuwingsProjecten GGz (ZVP-gelden) overgeheveld naar de Wmo. Oorspronkelijk doel van deze subsidieregeling was het stimuleren van cliënteninitiatieven voor zorgvernieuwing in de geestelijke gezondheidszorg. De regeling werd uitgevoerd door de

zorgkantoren. Met de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn de ZVP-gelden bij de gemeenten terecht gekomen en hebben die gemeenten het voor het zeggen. De ZVP-gelden werden in het recente verleden gebruikt om vernieuwende cliënteninitiatieven op te zetten. In Gelderland voerden de Stichting Cliënteninitiatieven in Doetinchem, De Kentering in Nijmegen, de Stichting Jutte van der Voorst en Zorgbelang Gelderland de meeste projecten uit. Deze organisaties ontwikkelden activiteiten als PGB-consulenten voor de GGz, informatiesteunpunten, cliëntondersteuning GGz en onderzoek.

Gevolgen invoering Wmo tot 2008

Met de overgang naar de Wmo is de financieringsstroom veranderd. In 2007 is het budget (landelijk in totaal 6,7 miljoen euro) geoormerkt toegekend aan gemeenten waar de zorgvernieuwingsprojecten gevestigd waren. Daarbij hanteerde men de historische verdeling van het jaar 2004. De meeste gemeenten hebben in 2007 het beleid van de zorgkantoren voortgezet en de bekostiging van de projecten gecontinueerd. Dit in afwachting van de nieuwe meerjarenbeleidsplannen voor de Wmo die ze vaak nog moesten opstellen.

Halve euro per inwoner

Met ingang van 2008 is het landelijke budget van 6,7 miljoen euro van de voormalige ZVP-regeling naar rato verdeeld over alle gemeenten en ongeoormerkt in het Wmo-budget beland. Daarmee is niet meer tot op de euro duidelijk hoeveel de gemeenten vanuit de voormalige ZVP-regeling ontvingen. Als vuistregel kan gelden: een kleine halve euro per inwoner per jaar. Voor Gelderland gold dat ook. In 2008 werden de ZVP-gelden niet langer verdeeld over enkele gemeenten (te weten Apeldoorn, Arnhem, Nijmegen, Oost-Gelre en Zutphen) maar over alle 56 Gelderse gemeenten. Hierdoor is versnippering ontstaan en de bekendheid met de ZVP-regeling afgenomen.

Subsidierelatie met meerdere gemeenten

Veel cliënteninitiatieven werken regionaal en moeten nu bij meerdere (soms vele) gemeenten subsidieaanvragen indienen. Bovendien zijn gemeenten niet verplicht deze gelden ook daadwerkelijk voor het oorspronkelijke doel te gebruiken. De Wmo biedt gemeenten ten principale de vrijheid keuzes te maken op het gebied van het te voeren beleid en op het gebied van de inzet van hun middelen. Gemeenten die in 2007 niet te maken hebben gehad met de ZVP-gelden zijn onbekend met de regeling. In regio's waar geen regionale cliëntenorganisatie is, maakt niemand aanspraak op de gelden en dreigen deze vergeten te worden.

Belangenbehartigers GGz, hier liggen kansen!

Nu, begin 2009, wordt zichtbaar dat het geld, dat beschikbaar was voor het stimuleren van cliënteninitiatieven voor zorgvernieuwing in de geestelijke gezondheidszorg, dreigt af te kalven. Dit blijkt met name uit het achterblijven van het aantal nieuwe initiatieven met Wmo-geld. De afkalving is het meest zichtbaar in die gemeenten die in 2007 niet te maken kregen met de ZVP-gelden (en dat waren veruit de meeste gemeenten). In veel Wmo-nota's wordt geen melding gemaakt van deze gelden.

Aanbevelingen

Zorgbelang Gelderland beveelt belangenbehartigers dan ook het volgende aan: Onderzoek of uw gemeente beleid heeft geformuleerd voor het gebruik van deze gelden en wat de voorwaarden zijn om van dit geld gebruik te kunnen maken. Indien gemeenten hier niet van op de hoogte zijn, maak hen er op attent dat er een x-bedrag in het Wmo-budget afkomstig is uit de voormalige regeling.

Spreek gemeenten aan op hun verantwoordelijkheid voor de doelgroep GGz en breng bestaande cliënteninitiatieven en nieuwe ideeën onder hun aandacht. Zoek als belangenbehartiger naar de hiaten in zorg en welzijn en neem initiatieven voor projecten die het leven van cliënten kunnen verbeteren.

Overweeg ervoor te pleiten de gelden regionaal te bundelen zodat het geld uit de kleine gemeenten niet verloren gaat en er één groter project ingediend kan worden.

Werk samen met betreffende lokale cliëntenorganisaties.

WWW.MELDJEZORG.NL EN WWW.EIGGENWIJZER.NL

Twee nieuwe websites die vanuit het Landelijk Platform GGz zijn voortgekomen.

www.meldjezorg.nl is een meldpunt voor ervaringen met veranderingen in de ggz. Op de site staat veel informatie, vooral in vraag- en antwoordvorm, en men kan natuurlijk meldingen doen. Aan dit digitale meldpunt is ook een telefonische meldlijn en helpdesk verbonden: 0900-0801204, bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 10 tot 14 uur.

Vanaf 18 april start bij Meldjezorg de thematische meldactie over veranderingen in de AWBZ, met het accent op de gevolgen van de pakketmaatregelen (zie elders in deze Rijk en Groen).

www.eiggenwijzer.nl is een website met circa 250 'interventies' in de ggz die vanuit cliënten- en familieperspectief zijn ontwikkeld. 'Het gaat bijvoorbeeld om lotgenotencontact, zelfhulp, psycho-educatie, herstelcursussen en empowermentcursussen', ofwel activiteiten die bijdragen aan herstel, kwaliteit van leven en het herwinnen van eigen regie.

Zorgverzekeraars kunnen deze interventies in hun verzekeringspakket opnemen, zorgaanbieder in hun zorgaanbod; gemeenten kunnen er ook hun voordeel mee doen in het kader van hun WMO-verantwoordelijkheid; en cliëntenorganisaties kunnen zich erdoor laten inspireren.

De site is volgens een wikipedia-achtig model opgezet. Cliënten- en familieorganisaties kunnen zelf informatie toevoegen of wijzigen. Een expertteam bewaakt de inhoudelijke kwaliteit van de informatie.

LEESVOER MAATSCHAPPELIJKE OPVANG

De maatschappelijke opvang komt er in deze Rijk en Groen wat bekaaid vanaf. Er ligt nog een stapel informatie op de redactietafel, maar die is nog amper gelezen, laat staan verwerkt. Daarom volstaan we met wat korte verwijzingen.

De voortgangsrapportage maatschappelijke opvang van VWS (zie www.minvws.nl, kamerstukken 1 april): veel positief nieuws; het beleid werkt, vooral in de vier grote steden. Dit wordt onder meer gestaafd met cijfers over het toenemend aantal mensen met een individueel trajectplan en het dalend aantal mensen dat op straat slaapt. En nog veel meer informatie over participatie, zorg, huisvesting, inkomen, schuldhulpverlening.

De Algemene Rekenkamer heeft al weer een rapport uitgebracht over zwerfjongeren. Hier ligt meer accent op wat nog moet gebeuren dan op wat al bereikt is. Ook leuke tabellen waarop iedereen kan zien hoe zijn/haar eigen centrumgemeente het doet. Bergen op Zoom, Gouda, Hoorn, let op uw zaak! (www.rekenkamer.nl)

En een evaluatieonderzoek in de vorm van essays naar de uitvoering van het Plan van Aanpak maatschappelijke opvang in de vier grote steden onder de welluidende titel: *Daklozen aller steden verzamelt u, maar niet op straat*. Een uitgave van de Federatie Opvang (www.opvang.nl).

ORANJE FONDS VERLENGT GROEIPROGRAMMA

Oranje Fonds zoekt sociale pioniers met een succesvol initiatief dat bijdraagt aan samenhang en betrokkenheid in hun omgeving. Deze initiatiefnemers kunnen meedoen aan het groeiprogramma, een training- en coachingtraject dat het fonds samen met McKinsey & Company ontwikkelde.

Voor een tweede lichting van het Groeiprogramma worden binnenkort nieuwe initiatieven geselecteerd. Deelnemers worden dan een jaar lang begeleid door een persoonlijke coach uit het bedrijfsleven.

Het programma combineert de ambities en vaardigheden van succesvolle initiatiefnemers uit de sociale sector met de kennis en ervaring uit het bedrijfsleven. Daarnaast ontvangen deelnemers drie jaar een financiële bijdrage van maximaal 50.000 Euro per jaar.

Op 15 april 2009 organiseert het Oranje Fonds een voorlichtingsbijeenkomst over de opzet van het programma en de selectieprocedure. Ook vertellen deelnemers uit de eerste editie over hun ervaringen. Informatie: www.oranjefonds.nl/groeiprogramma.